

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/109/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5712214648
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Beniačová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5712214648.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a členov senátu Mgr. Františka Dulačku a Mgr. Márie Kašíkovej v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, právne zastúpený spoločnosťou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, ul. Gr?sslingova 4, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 15C/233/2012-104 zo dňa 27. novembra 2013, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e.

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd v celom rozsahu zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ domáhal uložiť odporcovi zaplataenie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej navrhovateľom tvrdeným nesprávnym úradným postupom exekučného súdu - Okresného súdu Martin. Nesprávnosť postupu mala spočívať v okolnosti, že exekučný súd nerozhodol v zákonnej lehote o žiadosti navrhovateľa na zmenu súdneho exekútora v exekučnej veci vedenej súdnym exekútorom pod sp. zn. Ex 502/2006.

Prvostupňový súd vychádzal zo zistenia, že na exekučnom súde uvedená vec prebiehala pod sp. zn. 17Er/2796/2006. Súdny exekútor Mgr. Marián Kráľ podal dňa 11.09.2006 žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, a to na základe exekučného titulu, rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu. Podaním doručeným dňa 20.09.2010 podal oprávnený (navrhovateľ) návrh na zmenu súdneho exekútora o ktorom exekučný súd rozhodol dňa 10.04.2012. Nepochybne tak zákonná 30 dňová lehota vyplývajúca z ust. § 44 ods. 8 Exekučného poriadku uplynula. Zároveň však okresný súd konštatoval, že takéto oneskorenie v rozhodnutí o návrhu na zmenu exekútora bolo dané viacerými objektívnymi okolnosťami. Exekučný súd postupoval priebežne aj v závislosti od toho, že na súd bolo doručených v jeden deň enormné množstvo návrhov na zmenu súdneho exekútora. Vyzval pôvodného súdneho exekútora, aby sa k návrhu na zmenu vyjadril a vyčíslil trovy exekúcie. Po zistení, že exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok zároveň požiadal exekučný súd o súčinnosť právneho zástupcu navrhovateľa, t. j. oprávneného v exekučnom konaní, aby predložil zmluvu o úvere, ktorej sa predmetné exekučné konanie týka. Následne posudzoval návrh na zmenu súdneho exekútora, ktorý zamietol, exekúciu vyhlásil za neprípustnú a zastavil. Pri vydávaní predmetného uznesenia išlo o právne zložitú vec, nakoľko súd musel preskúmať predloženú zmluvu o úvere a exekučný titul z hľadiska ich súladu so zákonom. Okrem toho, v súvislosti s návrhom na zmenu súdneho exekútora bolo potrebné vyžiadať vyjadrenie pôvodného exekútora. Ďalej poukázal na to, že pôvodný súdny exekútor vykonával úkony exekučného konania až do času rozhodnutia súdu o zmene súdneho exekútora, respektíve do doručenia uznesenia o

zmene súdneho exekútora pôvodnému exekútorovi, t.j. ak aj nebolo rozhodnuté v lehote nemohlo dôjsť k vzniku žiadnej materiálnej škody na strane navrhovateľa.

Okresný súd sa následne zaoberal posúdením dôvodnosti výšky uplatneného nároku na náhradu škody. Konštatoval, že z navrhovateľom vyčíslenej škody nebolo zrejmé či ide o skutočnú škodu alebo ušlý zisk, preto v tejto súvislosti navrhovateľ neunesol bremeno tvrdenia. Navyiac, zo svojej rozhodovacej činnosti má prvostupňový súd vedomosť o tom, že navrhovateľ aj v iných skutkovo a právne obdobných veciach si uplatňoval náhradu škody ako paušalizáciu reálnych vecných nákladov z odôvodnením, že presnú škodu by bolo možné vyčísliť len s nepomernými ťažkosťami.

Uviedol, že navrhovateľ je obchodnou spoločnosťou, ktorá sa zaoberá vo veľkom rozsahu spotrebiteľskými úvermi, ktoré spravuje a vymáha a na túto činnosť nepochybne potrebuje informačný systém. Ten musel využívať nielen počas obdobia od podania návrhu na zmenu exekútora do rozhodnutia exekučného súdu o tomto návrhu, ale aj pred a po tomto období, preto náklady na správu pohľadávky by vynaložil aj vtedy, ak by exekučný súd o návrhu na zmenu exekútora rozhodol v zákonnej lehote. V tomto smere navrhovateľ netvrdil o aké pracovné výkony v súvislosti s ktorými malo dôjsť k vzniku škody ide, aké náklady na udržiavanie a správu informačného systému mu mali vzniknúť, k akej komunikácii s pôvodným súdnym exekútorom došlo počas obdobia do rozhodnutia o zmene súdneho exekútora. Navrhovateľ tak neunesol nielen dôkazné bremeno, ale ani bremeno tvrdenia týkajúce sa vzniku ním uplatnenej škody. Tým, že navrhovateľ nepreukázal samotný vznik škody, ďalšie dokazovanie zaoberajúce sa tvrdenou výškou nepovažoval prvostupňový súd za potrebné.

Rovnako za nedôvodný považoval jeho nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Poukazujúc na ust. § 17 ods. 2 Zákona č. 514/2003 Z. z. mal za to, že navrhovateľ dostatočne nepreukázal, že samotné konštatovanie porušenie práva, nie je dostatočným zadosťučinením a je dôvodné, aby sa domáhal nahradenia nemajetkovej ujmy v peniazoch. Samotné vedenie exekučného konania bez ohľadu na jeho dĺžku nie je objektívnou prekážkou na udržiavanie kontaktu oprávneného, respektíve exekútora s povinným, dôvodom k vzniku insolventnosti povinného, pretože obvykle dôvodom neplnenia dlhu povinného je jeho nesolventnosť ešte v čase pred rozhodnutím v základnom konaní, ako aj dôvodom na samotné uzavretie zmluvy o úvere. Pocity frustrácie, úzkosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť spoločnosti u riadiacich členov navrhovateľa považoval pre posúdenie vzniku nemajetkovej ujmy u právnickej osoby za bezpredmetné, pretože ujma nevznikla priamo fyzickým osobám, ktoré sa na jej činnosti nejakým spôsobom zúčastňujú.

O trovách konania prvostupňový súd rozhodol s poukazom na ust. § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že odporcoví, ktorý mal vo veci plný úspech, právo na ich náhradu nepriznal, nakoľko odporca si tieto neuplatnil.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorým sa domáhal jeho zrušenia a vrátenia veci okresnému súdu na ďalšie konanie. Namietal, že okresný súd nepostupoval správne, pokiaľ vec prejednal v jeho neprítomnosti, ako aj neprítomnosti jeho právneho zástupcu postupujúc podľa ust. § 101 ods. 2 O.s.p. Svoju neúčast' na pojednávaní riadne a včas ospravedlnil, uviedol dôležité dôvody a predložil listiny spájané s označenými dôvodmi.

V žalobnom návrhu urobil podanie, ktorým upovedomil súd o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že sudcu, ktorému vec bola pridelená na prejednanie a rozhodnutie je potrebné z konania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nevzhladol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v jeho očiach a objektívne aj v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného.

Ďalej namietal, že konečné rozhodnutie vo veci neprichádzalo v čase jeho vydania do úvahy, pretože súd v rovnakom rozhodnutí rozhodol aj o zamietnutí jeho návrhu na prerušenie konania podľa ust. § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. proti ktorému legálne pripustil dovolanie. Súd predbehol vydaním meritórneho rozhodnutia účinky právoplatného rozhodnutia o prerušení konania z dôvodu rozhodovania o otázke nestrannosti sudcu, ktoré zakladá porušenie jeho práva na súdnu ochranu, preto je meritórne rozhodnutie predčasné. Navyiac tým, že súd rozhodoval bez jeho prítomnosti došlo k porušeniu jeho práva na kontradiktórne konanie, nebol riadne oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť sa k týmto vyjadriť a rovnako sám nemohol navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. K porušeniu zásady kontradiktórnosti došlo aj tým, že vo veci sa neuskutočnilo ústne pojednávanie. Odporca sa k žalobnému návrhu nevyjadril, preto boli splnené podmienky pre rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie podľa § 153b O.s.p., čo však prvostupňový súd ignoroval.

Navrhovateľ nepovažoval za správne závery okresného súdu, týkajúce sa nedôvodnosti ním uplatňovanej skutočnej škody ako aj nemajetkovej ujmy. Uviedol, že okresný súd sa zaoberal len škodou, ktorá mala súvisieť so správou pohľadávky počas nečinnosti súdu, úplne však ignoroval všetky

tvrdenia o majetkovej škode, ktorá vznikla z titulu udržania a správy informačného systému a z titulu výdajov na administratívne spracovanie textov urgencii, publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencii, na poštovné a telekomunikačné výdaje. V tejto súvislosti označil rozhodnutie prvostupňového súdu za nespreskúmateľné. Nesúhlasil ani s tvrdením súdu, že náklady na správu pohľadávky počas nečinnosti súdu zapríčinil dlžník - povinný. Pravým právnym titulom danej veci je nesprávny úradný postup exekučného súdu a za ten dlžník nemôže niesť zodpovednosť. Súd zistil, že o návrhu nebolo rozhodnuté v zákonom stanovenom čase. Pre túto nečinnosť a nesprávny úradný postup nenašiel žiaden objektívne udržateľný ospravedlňujúci dôvod. Jeho rozhodnutie je vnútorne rozporné, pretože napriek tomu, že zistil porušenie práva, nekonštatoval ho a na tejto chybe postavil aj svoje rozhodnutie o nepriznaní nemajetkovej ujmy. Všetky problémy, ktoré boli vyvolané nerešpektovaním zákonnej lehoty zo strany exekučného súdu svedčia o potrebe nastaviť spravodlivosť poskytnutím finančnej satisfakcie za porušenie práva. Jasne a zrozumiteľne opísal aké problémy nastali a vyplatenie spravodlivej satisfakcie oprel aj o podstatnú judikatúru Ústavného súdu spojenú s porušovaním v žalobe označených práv.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadril.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods.1 O.s.p.), preskúmal vec v rozsahu vymedzenom v ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p. v spojení § 156 ods. 3 O.s.p.), rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Odvolicie námietky sa týkajú jednak nesprávnosti procesného postupu prvostupňového súdu, ktorým bolo podľa tvrdení navrhovateľa zasiahnuté do jeho práv účastníka konania a jednak hmotnoprávných dôvodov na základe ktorých okresný súd žalobný návrh zamietol.

Námietky o nesprávnosti procesného postupu prvostupňového súdu a s tým spojený neoprávnený zásah do procesných práv navrhovateľa ako účastníka občianskeho súdneho konania nepovažoval krajský súd za dôvodné.

Vo všeobecnosti je akceptovateľná úvaha odvolateľa, že súčasťou kontradiktórneho konania je právo byť oboznámený s predloženými dôkazmi, vyjadriť sa k nim a podávať dôkazné návrhy. Táto zásada však predvída procesnú aktivitu účastníkov konania. Ťažiskom realizácie ich procesných práv je pojednávanie. V súdnej veci prvostupňový súd určil termín pojednávania na deň 27.11.2013, predvolanie na ktorý bolo právnemu zástupcovi navrhovateľa doručené dňa 28.10.2013. Navrhovateľ svojím postupom - bezdôvodnou neúčastou na súdnom pojednávaní sa o bezprostredne naplnenie svojich procesných práv sám obral. V prípade jeho účasti na pojednávaní by sa zúčastnil vykonávania dokazovania, mohol by navrhovať jeho doplnenie, respektíve sa k vykonávanému dokazovaniu vyjadriť a bol by poučený aj o predbežnom právnom posúdení veci (§ 118 ods. 2 O.s.p.). V tejto súvislosti sú potom jeho ďalšie tvrdenia a námietky dotýkajúce sa odňatia práva konať pred súdom a porušenia zásady kontradiktórnosti bezpredmetné. Najmä pokiaľ ide o jeho tvrdenie, že vo veci bolo rozhodované bez nariadenia pojednávania. Navyiac neboli splnené ani podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškanie. Odporca sa k žalobnému návrhu vyjadril a vyjadrenie bolo doručené právnemu zástupcovi navrhovateľa dňa 28.10.2013.

Krajský súd ďalej poukazuje na to, že okresný súd návrhu navrhovateľa na zrušenie pojednávania nevyhovel, túto skutočnosť mu však postupom podľa ust. § 119 ods. 2 písm. c/ O.s.p. aj bezodkladne oznámil. Správne vyhodnotil navrhovateľom uplatnený dôvod na odročenie pojednávania ako neopodstatnený. V samotnom žalobnom návrhu ako aj návrhu na zrušenie nariadeného pojednávania a v neposlednom rade aj v podanom odvolaní navrhovateľ poukazoval na zaujatosť zákonnej sudkyne z dôvodu, že predmetom konania je nárok na náhradu škody spôsobenú nesprávnym úradným postupom súdu, na ktorom táto sudkyňa vykonáva funkciu sudcu. Podľa názoru krajského súdu uvedené skutočnosti nie sú dôvodmi pre spochybnenie zaujatosti zákonnej sudkyne. Tento záver odvolací súd uviedol aj v uznesení č. k. 7Co/50/2013-60 zo dňa 30. mája 2013, ktorým bolo zrušené uznesenie okresného súdu o odmietnutí žalobného návrhu navrhovateľa vydaného v prednávanej veci. Uvedené závery o nevyhlúčení zákonnej sudkyne rešpektujú aj aktuálnu rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR (napríklad uznesenia sp. zn. 3Nc/14/2010 z 31.05.2010; 6Cdo/201/2013 z 19.06.2013) v otázkach posudzovania inštitútu sudcovskej nestrannosti. Opomenúť nie je možné ani výsledky aktuálnej rozhodovacej činnosti Ústavného súdu SR (napríklad I. ÚS 88/2013 z 06.02.2013) vo vzťahu k (neúspešným) ústavným sťažnostiam navrhovateľa v obdobných prípadoch.

Nezodpovedá stavu veci ani tvrdenie navrhovateľa o predčasnosti vydania napadnutého rozhodnutia z dôvodu, že nenadobudlo právoplatnosť uznesenie o prerušení konania. Z obsahu spisu vyplýva, že okresný súd nerozhodoval o prerušení konania do času rozhodovania vo veci samej. Takýto návrh nebol v prejednávanej veci navrhovateľom ani vznesený.

Odvolačný súd epovažoval za pravdivé tvrdenie odvolateľa, že prvostupňový súd sa v odôvodnení rozhodnutia zaoberá len škodou, ktorá súvisela so správou pohľadávky počas nečinnosti exekučného súdu a že ignoroval všetky ostatné tvrdenia týkajúce sa navrhovateľom uplatnenej škody, čím sa stalo jeho rozhodnutie nepreskúmateľné.

Rozhodnutie prvostupňového súdu zodpovedá požiadavkám vyplývajúcim z ust. § 157 ods. 2 O.s.p. na riadne a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia. Prvostupňový súd dôsledne uviedol rozhodujúci skutkový stav, poukázal na jednotlivé zložky z ktorých sa navrhovateľom uplatnená škoda vo výške 175,- eur skladala. Položkami, ktoré ju tvorili sa dostatočným spôsobom zaoberal a konštatoval, že náklady na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca, ako aj náklady na udržiavanie a správu informačného systému musel navrhovateľ vynaložiť aj vtedy, ak by exekučný súd o návrhu na zmenu exekútora rozhodol v zákonnej lehote. V tejto súvislosti mal za to, že navrhovateľ netvrdil o aké pracovné úkony ide, ani aké konkrétne náklady týkajúce sa udržiavania a správy informačného systému boli vynaložené. Po zosumarizovaní týchto skutočností dospel k záveru, že navrhovateľ samotný vznik škody nepreukázal.

Z týchto záverov je dostatočným spôsobom zrejmé, že okresný súd nepovažoval navrhovateľom tvrdenú škodu za preukázanú. Mal za to, že ním uvádzané tvrdenia týkajúce sa škody nie sú postačujúce na preukázanie dôvodnosti uplatneného nároku. Z týchto skutkových zistení vyvodil svoje právne závery, ktoré aj primerane vysvetlil. Ak navrhovateľ chcel v konaní pred prvostupňovým súdom predložiť dôkazy o výške majetkovej škody prostredníctvom znaleckého posudku, v realizácii tohto procesného práva mu nič nebránilo.

Rovnako nie je namieste tvrdenie navrhovateľa, že prvostupňový súd nevysvetlil prečo nekonštatoval, že došlo k porušeniu práva navrhovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a prečo mu nepriznal nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Naopak, dôsledne v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol, že síce k vydaniu rozhodnutia o zmene súdneho exekútora nedošlo v zákonnej lehote, avšak z dôvodov, ktoré boli akceptovateľné a vylučovali omeškanie hodnotiť ako nesprávny úradný postup. Tieto dôvody odvolateľ nespochybňoval a žiadnu konkrétnu vecnú argumentáciu k nim v podanom odvolaní neuvádzal. Nebolo preto vecou krajského súdu zaoberať sa správnosťou týchto záverov prvostupňového rozhodnutia.

V súvislosti s nepriznaním nemajetkovej ujmy okresný súd konštatoval, že oneskorením rozhodnutím nebolo zasiahnuté do práv navrhovateľa v takej miere, aby bolo namieste priznanie mu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Ak navrhovateľ poukazoval na skutočnosť, že prvostupňový súd „nenašiel žiadne objektívne udržateľné ospravedlňujúce dôvody“ pre nečinnosť a nesprávny úradný postup súdu, toto jeho konštatovanie nie je odrazom argumentov obsahujúcich napadnuté rozhodnutie. Odvolačný súd sa už dôvodmi pre ktoré nepovažoval prvostupňový súd omeškanie, nedodržanie zákonnej lehoty za nesprávny úradný postup zaoberal, správnosť týchto záverov v konkrétnych súvislostiach odvolateľ nenapadol.

Odvolačný súd ako vecne správny potvrdil aj odvolaním výslovne nenapadnutý, ale od rozhodnutia vo veci samej závislý výrok o trovách prvostupňového konania. Okresný súd náležite aplikoval zásadu úspechu v spore i návrhový charakter rozhodovania o náhrade trov.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolačný súd tak, že odporcovi ich náhradu nepriznal. Navrhovateľ nebol v tomto štádiu konania úspešný, preto podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Naproti tomu odporca si náhradu trov aktuálneho odvolacieho konania neuplatnil (§ 151 ods. 1 O.s.p.) a fakticky mu žiadne trovy v súvislosti s odvolacím konaním nevznikli.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.